

[Niels Andersen.]

på arbejdsmarkedet, og derfor er det glædeligt, at der er så stærk gang i byggeriet, som tilfældet er; man kan se frem til den tid inden for et kort åremål, da vi her i landet har tilvejebragt et faktisk overskud af boliger. Når den dag kommer, vil der også være mulighed for en øget bevægelighed på arbejdsmarkedet.

Jeg kunne endvidere have lyst til at fremføre nogle tanker i forbindelse med spørgsmålet om at skaffe øget arbejdskraft. Man kan udmærket rationalisere på mange områder, hvorved man kan bibringe arbejdsmarkedet flere kræfter. Jeg tænker på rationalisering i den offentlige administration. De danske statsbaner har her i dag været nævnt, og det er i og for sig meget betegnende, at det er det første punkt i oppositionens spareforslag. Man kunne have lyst til at spørge: har man ikke hørt disse toner før? Det er noget, man har kørt på gennem mange, mange år, men lad os nu se, om man virkelig når frem til at gennemføre noget, som betyder en rationalisering og dermed frigørelse af arbejdskraft til samfundet.

Jeg kunne også have lyst til at nævne et andet område inden for den offentlige administration, nemlig postvæsenet. Der er ca. 4 000 landpostbudé her i landet, og det ville være helt i tidens ånd, om man udstyrede de 3 000 af dem med bil og på den måde fik 1 000 mand frigjort. Det kunne gennemføres på en meget rationel måde. De 3 000, der blev tilbage, ville være bedre tilfreds, og man fik 1 000 mand frigjort til arbejdsmarkedet. Så kunne man spørge: hvordan skal bilen stilles til rådighed? Så frit som overhovedet muligt. Posten skal selvfølgelig have så fri rådighedsret over den som muligt, men også have ansvaret for den.

Der var forleden dag i pressen noget skrivi om, at man kørte for meget i statens biler, og jeg er ikke utilbøjelig til at tro, at der er noget om den snak. Men jeg tror også, at det er, fordi man har indrettet administrationen deraf forkert. Man er nemlig så large fra statens side, at man giver kilometerpenge på 35 øre. Det kan man leje en bil for hvor som helst i en privat forretning. Hvis man sagde til de mennesker, der kører i disse biler: I skal

have til de faste udgifter hver måned 300 kr. f. eks. — sådan ved jeg et privat firma har ordnet det — og det, det koster i benzin og olie, ca. 17 øre, så var der ikke nogen fidus ved at køre flere kilometer end højest nødvendigt. En noget lignende ordning kunne landpostbudene få. De ville være godt tilfreds med en sådan ordning, samtidig med at man ville få frigjort mere arbejdskraft.

Inden for toldvæsenet kan man også pege på noget i den retning. Ved at fjerne todsatser, der hverken har fiskal eller beskyttende betydning af noget særligt omfang, kunne man spare udvidelsen og ombygninger og frigøre personale.

Inden for politiet ser man mange granvoksne politifolk udføre kontorarbejde og budtjeneste, noget, man selvfølgelig kan få udført på en langt mere rationel måde ved at bruge folk, der er uddannet på disse felter. Også på denne måde kunne man frigøre arbejdskraft.

Også inden for den offentlige administration trænger man i høj grad til rationalisering. Når man går gennem de ministerielle kontorer ovre i Slotsholmsgade, kan man ikke andet end undre sig over den gammeldags facon, de har indrettet sig på. Det er urationelt. Hvis man sammenligner denne facon med den på et moderne handelskontor eller i en bank, er det givet, at det er tidsrøvende med alle de gamle foranstaltninger. Jeg ved godt, at det i første omgang vil kræve investering, men det vil være en god investering, som på længere sigt vil frigøre arbejdskraft og nedsætte statens udgifter til administration. I den situation, vi befinder i, må frigørelse af arbejdskraft være det, man skal stræbe frem mod ved rationalisering.

Foruden dette spørgsmål er der også tale om avanceglidning. Der er tale om, at priserne stiger, fordi der er en særlig stærk efterspørgsel efter varer som følge af den kolossale aktivitet. Hvordan kan man dæmme op for denne avanceglidning? Den bedste måde er uden tvivl at lempe på importreguleringerne. Den bedste måde er ganske givet at tilføre konkurrence, således at man hindrer denne avanceglidning.

Så er der et andet problem, jeg i og for sig gerne vil drage frem, blot som en tanke eller en forespørgsel til regeringen. Vi